

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA PRZEDMIOTU: WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE - KL. IV.

Temat 1. Wspólnota domu, serca i myśli – funkcje rodziny

Uczeń potrafi: • przedstawić treści, które będą przedmiotem zajęć wychowania do życia w rodzinie, • wzbudzić refleksję nt. przedstawionych celów zajęć WDŻ, • wspólnie tworzyć kontrakt dotyczący zasad pracy na lekcjach WDŻ, • nazwać podstawowe funkcje rodziny.

Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę zajęć prorodzinnych w nauczaniu szkolnym, • konieczność dostosowania się do wspólnie ustalonych zasad pracy na lekcjach WDŻ.

Temat 2. Witaj w domu – funkcje prokreacyjna i opiekuńcza .

Uczeń potrafi: • wyjaśnić istotę funkcji prokreacyjnej rodziny, • nazwać stopnie pokrewieństwa i wyjaśnić wielopokoleniowość rodziny, • wskazać znaczenie funkcji opiekuńczej rodziny ze szczególnym uwzględnieniem jej roli w opiece nad najsłabszymi: dziećmi i ludźmi w podeszłym wieku, • przedstawić najważniejsze potrzeby w rodzinie: miłości i akceptacji najbliższych.

Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę okazywania wdzięczności rodzicom za ich trud związany z opieką nad dziećmi, • rolę empatii i altruizmu wobec innych.

Temat 3. Zasady i normy – funkcje wychowawcza i socjalizacyjna.

Uczeń potrafi: • wzbudzić refleksję nad swoim zachowaniem w rodzinie, i poza nią, • uzasadnić, dlaczego należy zachowywać się uprzejmie, taktownie wobec innych, • rozróżnić zachowania naganne od nienaganych.

Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę podjęcia samowychowania i samorozwoju, • satysfakcję, jakiej doznajemy podczas podejmowania właściwych decyzji i odpowiedzialnych wyborów.

Temat 4: Miłość, która scala – funkcje psychiczno - uczuciowa i kontrolna.

Uczeń potrafi: • nazwać i przedstawić istotę pojęć: wrażliwość, miłość, empatia, altruizm, • opisać przejawy troski rodzicielskiej o dzieci w realizacji funkcji kontrolnej.

Uczeń uświadomi sobie: • istotę samowychowania i rozwoju społecznego, • troskę rodziców o dzieci i stawianie im wymagań.

Temat 5: Jesteśmy razem – funkcje rekreacyjno-towarzyska, kulturowa i ekonomiczna

Uczeń potrafi: • uzasadnić potrzebę podtrzymywania więzi z bliższą i dalszą rodziną oraz znajomymi, • opisać sposoby spędzania czasu wolnego w rodzinie, • wymienić akcje charytatywne i sposoby działania wolontariatu.

Uczeń uświadomi sobie: • wysiłek rodziców w zapewnieniu potrzeb bytowych rodziny, • walory czynnego odpoczynku, • potrzebę rezygnacji z postawy roszczeniowej i niektórych zachcianek.

Temat 6: Człowiek istota płciowa

Uczeń potrafi: • określić odrębność płci biologicznej, psychicznej i społecznej, • dostrzec i omówić zagadnienie równości płci, • przedstawić istotę uzupełniania się płci (komplementarność).

Uczeń uświadomi sobie: • celowość płciowości człowieka – rodzicielstwo, • różne role mężczyzn i kobiet i ich uzupełnianie się.

Temat 7: Koleżeństwo

Uczeń potrafi: • określić, co to znaczy „być dobrym kolegą”, „dobrą koleżanką”, • uzasadnić, że koleżeństwo przygotowuje do dojrzałej przyjaźni i miłości, • rozeznąć cechy charakteryzujące różnych liderów (tych, których warto uznać za przywódców i tych, których należy unikać).

Uczeń uświadomi sobie, że: • obawy rodziców związane z wyborem kolegów i koleżanek mają swoje uzasadnienie, • w pewnych sytuacjach należy być asertywnym.

Temat 8: Dobre wychowanie

Uczeń potrafi: • uzasadnić, dlaczego zwroty grzecznościowe (np. proszę, dziękuję, przepraszam) ułatwiają życie, • przedstawić dobre maniery w praktyce: w relacjach z najbliższymi, w domu, szkole i miejscach publicznych, • określić dobór stosownego ubioru w różnych miejscach i sytuacjach.

Uczeń uświadomi sobie, że: • znajomość zasad dobrego wychowania jest przydatna w życiu każdego, również młodego człowieka.

Temat 9: Internet świat prawdziwy czy nieprawdziwy?

Uczeń potrafi: • wymienić korzyści, które daje korzystanie z internetu, • określić różne możliwości

spędzenia czasu wolnego – w świecie wirtualnym i również w rzeczywistym, • omówić zasady dobrego wychowania w internecie, • przedstawić zjawisko uzależnienia od internetu.

Uczeń uświadomi sobie: • wartości, ale i zagrożenia, które niesie ze sobą korzystanie z internetu, • potrzeba świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków społecznego przekazu.

Temat 10: Przekazywanie życia (dla grupy dziewcząt)

Uczennica potrafi: • określić, czym jest macierzyństwo i ojcostwo, • wskazać perspektywę swojego psychofizycznego rozwoju w celu podjęcia przyszłych ról związanych z macierzyństwem. • opisać budowę układu rozrodczego kobiety i mężczyzny, • omówić funkcjonowanie układu rozrodczego dojrzewającej dziewczyny i dojrzewającego chłopca.

Uczennica uświadomi sobie: • potrzebę przygotowania się do podjęcia przyszłych ról małżeńskich i rodzinnych.

Temat 11: Przekazywanie życia (dla grupy chłopców)

Uczeń potrafi: • określić, czym jest ojcostwo i macierzyństwo, • wskazać perspektywę swojego psychofizycznego rozwoju w celu podjęcia przyszłych ról związanych z ojcostwem. • opisać budowę układu rozrodczego mężczyzny i kobiety, • omówić funkcjonowanie układu rozrodczego dojrzewającego chłopca i dojrzewającej dziewczyny.

Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę przygotowania się do podjęcia przyszłych ról małżeńskich i rodzinnych.

Temat 12: U progu dojrzewania (dla grupy dziewcząt)

Uczennica potrafi: • opisać charakterystyczne przemiany zachodzące w organizmie dziewczynki w okresie dojrzewania, • scharakteryzować zmiany zachodzące w okresie dojrzewania u chłopców, • podać charakterystyczne cechy zmian psychicznych w okresie pokwitania, • przyjąć i zaakceptować procesy fizyczne zachodzące u adolescentki, • zrozumieć, że każdy organizm ma swój indywidualny rytm dojrzewania, • scharakteryzować właściwy sposób odżywiania i trybu życia według zasad higieny.

Uczennica uświadomi sobie, że: • niektóre cechy osobnicze (np. wzrost, wielkość biustu, kobiece kształty) są dziedziczne, nie mamy wpływu na ich wygląd i proporcje, • organizm każdej dziewczynki ma swój własny rytm dojrzewania, • powinna zapewnić swemu organizmowi odpowiednie warunki do harmonijnego rozwoju.

Temat 13: U progu dojrzewania (dla grupy chłopców)

Uczeń potrafi: • opisać charakterystyczne przemiany zachodzące w organizmie chłopca w okresie dojrzewania, • scharakteryzować zmiany zachodzące w okresie dojrzewania u dziewczynki, • podać charakterystyczne cechy zmian psychicznych w okresie pokwitania, • przyjąć i zaakceptować procesy fizyczne zachodzące u adolescenta, • zrozumieć, że każdy organizm ma swój indywidualny rytm dojrzewania, • scharakteryzować właściwy sposób odżywiania i trybu życia według zasad higieny.

Uczeń uświadomi sobie, że: • niektóre cechy osobnicze (np. wzrost, męska sylwetka) są dziedziczne, nie mamy wpływu na ich wygląd i proporcje, • organizm każdego chłopca ma swój własny rytm dojrzewania, • powinien zapewnić swemu organizmowi odpowiednie warunki do harmonijnego rozwoju.

Temat 14: Rodzi się dziecko (dla grupy dziewcząt)

Uczennica potrafi: • krótko scharakteryzować okres ciąży, • opisać kolejne etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, • wymienić zasady higienicznego trybu życia matki oczekującej dziecka, • uzasadnić, dlaczego miłość matki i ojca do noworodka jest tak ważna.

Uczennica uświadomi sobie: • wartość życia ludzkiego od poczęcia, • potrzebę otaczania troską i miłością matki oczekującej dziecka, • gotowość pomocy rodzicom w sytuacji powrotu mamy ze szpitala i przyjęcie brata lub siostry do rodziny.

Temat 15: Rodzi się dziecko (dla grupy chłopców)

Uczeń potrafi: • krótko scharakteryzować okres ciąży, • opisać kolejne etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, • wymienić zasady higienicznego trybu życia matki oczekującej dziecka, • uzasadnić, dlaczego miłość matki i ojca do noworodka jest tak ważna.

Uczeń uświadomi sobie: • wartość życia ludzkiego od poczęcia, • potrzebę otaczania troską i miłością matki oczekującej dziecka, • gotowość pomocy rodzicom w sytuacji powrotu mamy ze szpitala i przyjęcie brata lub siostry do rodziny

Temat 16: Intymność (dla grupy dziewcząt)

Uczennica potrafi: • określić, czym jest intymność, • rozróżnić kontakty społeczne, które wymagają różnych stopni bliskości fizycznej, • uzasadnić potrzebę nieufności i dystansu wobec

obcych ludzi, • wskazać na potrzebę zachowania intymności i nietykalności osobistej.

Uczennica uświadomi sobie: • wartość zachowania intymności, • prawo każdego człowieka do szacunku jego ciała i godności osobistej.

Temat 17: Intymność (dla grupy chłopców)

Uczeń potrafi: • określić, czym jest intymność, • rozróżnić kontakty społeczne, które wymagają różnych stopni bliskości fizycznej, • uzasadnić potrzebę nieufności i dystansu wobec obcych ludzi, • wskazać na potrzebę zachowania intymności i nietykalności osobistej.

Uczeń uświadomi sobie: • wartość zachowania intymności, • prawo każdego człowieka do szacunku jego ciała i godności osobistej.

Temat 18: Obrona własnej intymności (dla grupy dziewcząt)

Uczennica potrafi: • wymienić sytuacje, które mogą być krępujące i które zawstydzają, • określić sposoby właściwej reakcji, gdy ktoś próbuje naruszyć sferę intymności.

Uczennica uświadomi sobie, że: • należy natychmiast zgłaszać sytuacje, w których grozi skrzywdzenie, • należy zachować czujność w kontaktach z osobami nieznanymi

Temat 19: Obrona własnej intymności (dla grupy chłopców)

Uczeń potrafi: • wymienić sytuacje, które mogą być krępujące i które zawstydzają, • określić sposoby właściwej reakcji, gdy ktoś próbuje naruszyć sferę intymności.

Uczeń uświadomi sobie, że: • należy natychmiast zgłaszać sytuacje, w których grozi skrzywdzenie, • zachować czujność w kontaktach z osobami nieznanymi.